

LEES JE MOBIEL

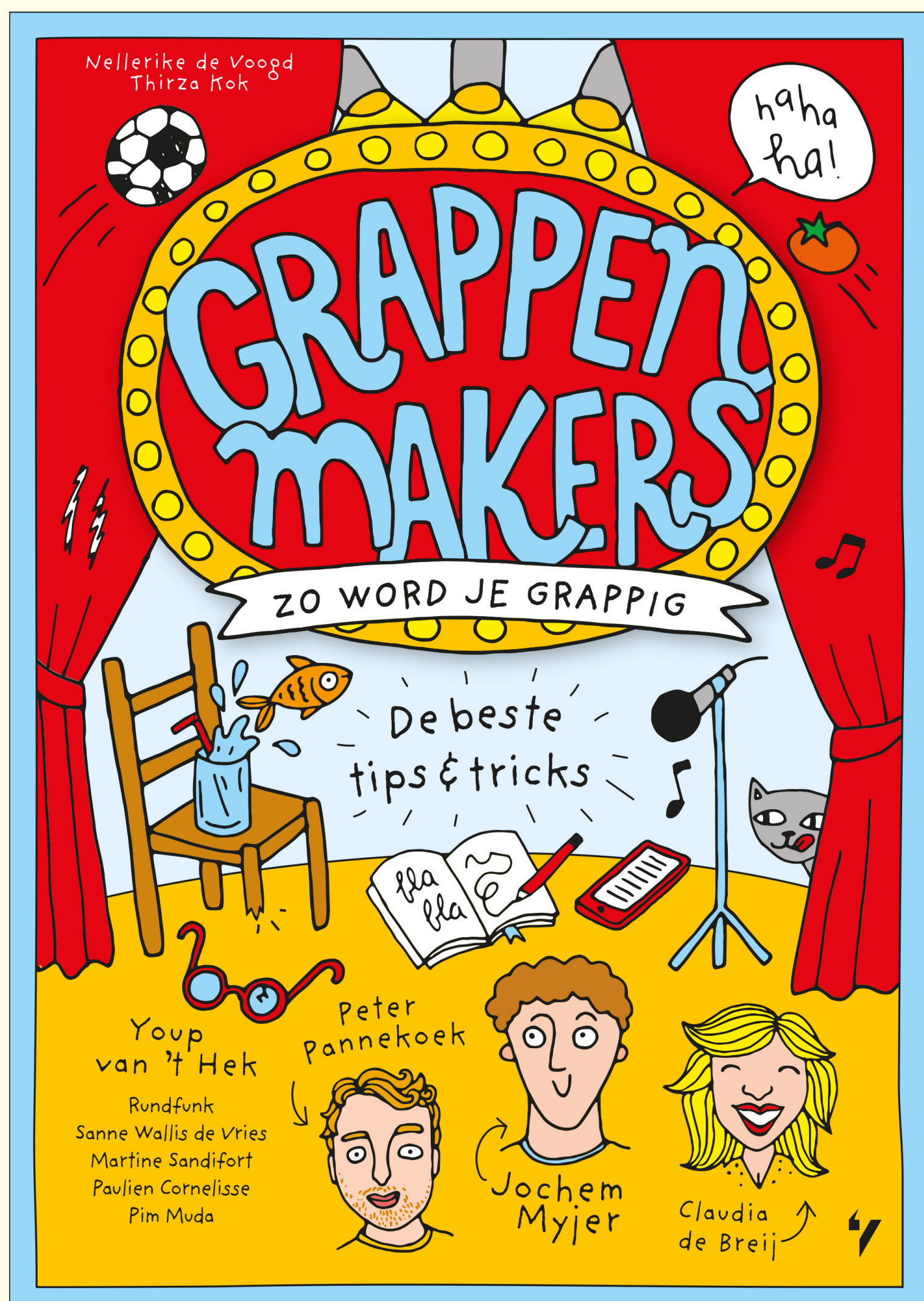
Alsjeblieft!
Een gratis
fragment uit de
verhalenbundel
DraaiSTUK!

Nellerike de Voogd

Grappen- makers

VOLT

Synopsis

Hoe bedenkt je een grap, act of zelfs een volledige voorstelling? Daar kunnen elf topcabaretiers, allemaal unieke grappenmakers, je van alles over vertellen. Zo lees je in dit boek hoe zij cabaretier zijn geworden. Hoe waren zij als kind? Waren ze vroeger al de gekste van de klas of juist heel verlegen? Wanneer en door wie werden zij betoverd door de magie van de grap? En hoe bedenken cabaretiers een verhaal met grappen?

Wie is Rundfunk?

Rundfunk is een populair cabaret-duo dat bestaat uit Tom van Kalmthout en Yannick van de Velde. Ze werden beste vrienden op de Kleinkunstacademie in Amsterdam (ATKA). In 2013 behaalde het duo de finale van het Cameretten Festival. Maar door hun eigen tv-serie werd Rundfunk echt een hit. De ‘jongens achter in de bus’ (daar zitten de sfeermakers meestal), zoals ze wel genoemd werden, spelen sindsdien voor uitverkochte zalen!

Waar kennen we Rundfunk van?

De tv-serie *Rundfunk* zit vol grappige sketches over twee middelbare scholieren. In de sketch *Onvoldoende* maakt de leraar Duits (gespeeld door Pierre Bokma) de leerlingen gek van onzekerheid over de

uitslag van een toets. Het met streng Duits accent uitgesproken: ‘Jullie hebben allemaal een voldoende... behalve jij’, maakte zowel kinderen als volwassenen aan het lachen!

Check YouTube

Hoe waren Yannick en Tom als kind?

Tom zat als kind op de jeugdtheaterschool Rabarber in Den Haag. Zijn middelbare-schooltijd draaide vooral om plezier maken en hij wist precies hoe hij met zo min mogelijk moeite toch elk jaar weer nét over ging. Na zijn eindexamen werd hij meteen aangenomen op de kleinkunstacademie. Yannick speelde als klein jochie al in films als *Kruimeltje* en *In Oranje*. Op het Christelijk Gymnasium Utrecht werd er door leraren en leerlingen met zoveel plezier aan toneel gedaan dat veel leerlingen, net als Yannick, na hun eindexamen naar de toneelschool gingen.

Opdracht

Waar breng je de meeste tijd van de dag door? Voor kinderen zal het antwoord op school zijn, voor volwassenen waarschijnlijk op het werk. Op die plek zul je dus ook het meeste meemaken. En aangezien dat voor iedereen geldt, is het dus ook heel herkenbaar. Zoek daar maar eens naar humor!

1. Bedenk iets wat je heel vervelend of irritant vindt op school, zoals wc-papier dat altijd op is, een kind dat altijd met zijn pen tikt of stinkende leraren.
2. Fantaseer daarover verder. Daag jezelf uit om onzinantwoorden te verzinnen op vragen. Bijvoorbeeld: Wat is er gebeurd met het wc-papier? Wanneer tikt dat kind altijd met zijn pen? Wat stinkt er zo bij de leraar: zijn adem, oksels of allebei?
3. Speel de situatie eens, overdrijven mag!

Duo-challenge

Als duo grappig zijn is totaal anders dan in je eentje. Je moet elkaar goed vertrouwen, elkaar grappig vinden en elkaar kunnen uitdagen. Rundfunk speelt het liefst absurde scènes.

Daag je vriend of vriendin die altijd in is voor gekke dingen uit voor een ‘onzingesprek’. Kies een onderwerp en voel je vrij om de idiote kant op te gaan. Maar doe wel alsof je bloedserieus bent. Een paar onderwerpen waaruit je kunt kiezen:

1. De uitverkoop
2. Een krop sla
3. Het weer in februari
4. Konijnen
5. De kapper

Ontstaan van cabaretduo Rundfunk

Tom en Yannick dachten allebei dat ze acteur wilden worden. Tom zou dan in serieuze (toneel)stukken gaan spelen en Yannick was als kind al in films te zien, dus was het logisch dat hij een filmster zou worden. Maar tijdens de opleiding werd al snel duidelijk dat ze de grappige kant op gingen. Ze hadden hetzelfde gevoel voor humor, lachten allebei om dingen als bijvoorbeeld Jiskefet. Yannick zei op een gegeven moment: ‘Laten we gewoon een grappig kwartiertje verzinnen.’ Zo werd het duo Rundfunk geboren.

Moment van betovering

Tom had altijd al een voorkeur voor alles wat grappig was. Het begon met Hakim uit *Sesamstraat*. Wat later zag hij met zijn ouders sketches van Van Kooten en De Bie en een oude videoband van Jiskefet duwde hem in de richting van absurde humor. Echt betoverd werd hij door de

theaterkomedie *Midzomernachtdroom* van Dirk Tanghe. Yannicks betovering lag meer bij film. Hij lag eens als kind met gloeiende koorts onder een dekentje op de bank. In twee dagen zag hij maar liefst zeven keer de film *Last Action Hero*, waarin een jongen een magisch bioscoopkaartje krijgt en vanuit zijn bioscoopstoel opeens zelf in de film terechtkomt. Yannick wist toen: ik wil ook in een film!

[Check de trailer op YouTube](#)

Weetje

Jiskefet was een tv-serie met absurde humor gemaakt door drie mannen: Kees Prins, Herman Koch en Michiel Romeyn. Het was te zien in de jaren 1990-2005 bij de VPRO. Veel fans roepen nog ‘goejesmorgens’ uit de acts van *Debiteuren* *Crediteuren* met sneue kantoortypes.

Weetje

Kees van Kooten en Wim de Bie maakten jarenlang voor televisie satire (grappige scènes waarbij iets belachelijk wordt gemaakt). Ze waren ongeloofelijk populair. De types die zij speelden zijn nu nog steeds herkenbaar en er zijn zelfs woorden die zij hebben bedacht opgenomen in het woordenboek, zoals ‘regelneef’.

[Check het officiële Koot&Bie-kanaal](#)

Vraagje

Het stuk *Midzomernachtdroom*, waar Tom door werd betoverd, was eigenlijk tragikomisch: dat je moet lachen om iets wat eigenlijk triest is. Wanneer lachte jij voor het laatst om iets wat eigenlijk triest of zielig is?

Typisch Rundfunk

De jongens spelen het liefst hele absurde dingen met een 'zieke ernst'. Als ze gaan uitstralen dat het lollig is wat ze staan te doen, is het niet meer grappig. Het is een behoorlijke uitdaging voor ze om niet zelf in de lach te schieten. En ze streven altijd naar tijdloze humor, grappen die over twintig jaar ook nog leuk zijn.

Hoe kom je aan ideeën?

Doe vooral iets wat je zélf grappig vindt. Yannick en Tom hebben als regel: als we er allebei heel hard om moeten lachen, dan is het grappig. Ga eens na om wat voor grappen je het meest moet lachen. En vraag je af waarom je het grappig vindt. Bedenk iets wat speelt in je leven en hoort bij jou.

Opdracht

1. Bedenk een stelling over iets wat je nu ingewikkeld vindt, bijvoorbeeld: 'Ik schaam me voor mijn ouders.'

2. Bedenk wat er zo beschamend aan kan zijn. Bijvoorbeeld: ouders die gênante dingen over jou zeggen waar iedereen bij staat. Of ouders die je te vroeg komen ophalen van een verjaardag en te blij voor het raam staan te zwaaien.
3. Overdrijf nu die gênante dingen en bedenk idiote maatregelen. Bijvoorbeeld: ouders moeten daarna over hun eigen plasgedrag vertellen (vader plast en poept ook nog geregeld in zijn broek). Ouders die van hun kind drie straten verderop moeten wachten met een zak over hun hoofd.
4. Test je stukje met een vriend op een bonte avond, in de huiskamer of op een verjaardag.

Anti-verveeltip van Rundfunk

Grijp als je je verveelt niet naar je telefoon of de afstandsbediening van de tv, maar ga rare dingen bedenken, een spel doen of zelf een onzinspel bedenken!

Hoe maak je grappen als Rundfunk?

Omdraaien en uitvergroten, zoals:
Volwassen mannen die heel kinderachtig doen of iets heel ergs zeggen op een vrolijke manier.

Te ver doorgaan in iets, zoals:
Absurd lang doorgaan met het opsommen van alle soorten koekjes in de supermarkt, net zo lang tot het grappig wordt.

Iets absurds heel serieus benaderen, zoals:
Volwassen mensen in een crèche zetten, maar doen alsof dat normaal is.

Waar bedenken ze dit allemaal?

Rundfunk bedenkt alles in een zaaltje, terwijl ze samen aan het voetballen zijn.

Weleens iets mis gegaan?

Er werd een keer iemand niet lekker in de zaal. Hij werd met veel bombarie door vier man afgevoerd. Iedereen was enorm geschrokken en de magie van de voorstelling was direct weg. Natuurlijk stopten ze met spelen en wachtten ze af hoe het ging met de zieke. Gelukkig konden ze na een kwartier verder spelen, maar de sfeer was ineens wel heel anders.

Volhouden?

Na het Cameretten Festival toerden Yannick en Tom met de finalisten door het land. In het begin begreep niemand de jongens van Rundfunk - het publiek vond er niks aan. Maar na de tv-hit Rundfunk ging het hard en kon iedereen hun absurde humor juist waarderen. Algauw raakten de

theaterzalen stampvol met hard lachende mensen.

Weetje

Rundfunk stond in 2013 in de finale van Cameretten, maar Patrick Laureij won. De grote cabaretfestivals zijn voor veel cabaretiers het startpunt van hun carrière, maar winst is dus niet altijd noodzakelijk om later als grappenmaker door te breken!

Rekening houden met publiek?

Yannick en Tom maken wat ze zelf leuk vinden maar willen natuurlijk wel dat er gelachen wordt. Ze zijn er niet op uit om mensen te kwetsen. In een act zingen ze bijvoorbeeld vrolijk 'lang zal ze leven' met daarop direct de keiharde mededeling 'we gaan scheiden'. Het gaat dan niet om hoe je iemand hard kan raken, maar over hoe onhandig iemand kan zijn om zoiets juist dán te zeggen.

Wat ga je doen als je later groot bent?

De jongens van Rundfunk willen het liefst dat de eerste regel van hun Wikipedia-pagina zo lang mogelijk wordt. Dat betekent dat ze veel verschillende dingen hebben gedaan zoals: een tv-serie, een theaterprogramma, een film, een rap, een musical...

En als dit allemaal is gelukt dan beginnen ze een eigen café, met op de tv hele slechte voetbalwedstrijden uit de derde divisie van Italië of Zuid-Samoaanse wedstrijden op zandvelden. Ze zien het al voor zich: een bord voor de deur met ‘vanavond live!’ en dan een afschuwelijke pot voetbal opzetten. Hoe dan ook zal er altijd gelachen worden!

De tips van Rundfunk

1. Schaam je niet. De leukste mensen zijn schaamteloos! Hele kleine kinderen schamen zich niet, maar zodra je

ouder wordt ontstaat dat ineens. Om iets leuks en goeds te maken moet je echt je schaamte overboord gooien. De leukste, creatieve, grappige mensen zijn schaamteloos. Durf lelijk te zijn!

2. Ga heel veel zien. Ga veel naar het theater, kijk veel grappige films, lees veel grappige boeken, zodat je veel leert over hoe je iets grappig kunt maken. Ga dit boek lezen, een wiskundige kent ook de formules! (aldus Tom) •

Vond je dit fragment leuk?
Lees dan het hele boek
en leen het bij de bieb!

Wil je liever een ander
fragment proberen? Lees
de andere fragmenten via
jeugdbibliotheek.nl/stuk

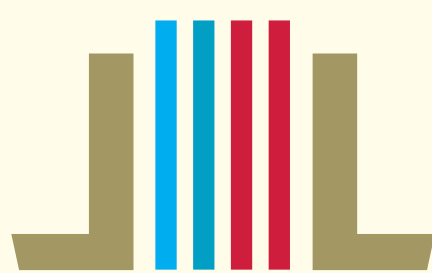

Colofon

©2022 De Leescoalitie, Nellerike de Voogd en Uitgeverij Volt

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

www.leesstuk.nl

De Leescoalitie